

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
кафедра мов і літератур Близького та Середнього Сходу

**ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АРАБСЬКИХ НОВИН
ПРО ІЗРАЇЛЬСЬКО-ПАЛЕСТИНСЬКИЙ КОНФЛІКТ 2023 – 2024 РР.**

Кваліфікаційна робота
освітнього ступеня «бакалавр»
студентки IV курсу
галузь знань 03 — Гуманітарні науки
освітньої програми
Арабська мова і література
та переклад, французька мова
спеціальність 035 Філологія
(035.060 Філологія (східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – арабська)
АДРУГ Анастасії Вікторівни
Науковий керівник:
асист. **Юрій КОЧЕРЖИНСЬКИЙ**
Рецензент:
к.філол.н., доц. **Іван СІВКОВ**

«Допущено до захисту»
Протокол засідання
кафедри мов і літератур
Близького та Середнього Сходу
протокол № 16 від «06» червня 2024 року
завідувач кафедри (підпис)
д.філол.н., проф. **Олена МАЗЕПОВА**

КИЇВ
2024

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	3
ВСТУП	5
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ АРАБСЬКОМОВНИХ МЕДІА	7
1.1. Види новин в сучасному медіапросторі.....	7
1.2. Особливості повідомлень ЗМІ арабською мовою.....	11
Висновки до 1 розділу	15
РОЗДІЛ II. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НОВИН AL-JAZEERA І AL-ARABIYA ПРО ІЗРАЇЛЬСЬКО-ПАЛЕСТИНСЬКИЙ КОНФЛІКТ	18
2.1. Розкриття теми конфлікту в заголовках новин.....	18
2.2. Суспільно-політична лексика в текстах ЗМІ.....	30
Висновок до 2 розділу	40
ВИСНОВКИ	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	44

АНОТАЦІЯ

Актуальність теми дослідження лексичних особливостей арабських новин про палестинсько-ізраїльський конфлікт 2023-2024 рр. обумовлена значним впливом медіа на формування громадської думки та політичного дискурсу. Протягом зазначеного періоду цей конфлікт знову опинився в центрі міжнародної уваги, що відображено в новинних матеріалах провідних арабських ЗМІ. Аналіз лексичних особливостей таких матеріалів дозволяє виявити специфіку використання мови для висвітлення складних політичних і соціальних питань, а також зрозуміти, як саме через мову передаються певні ідеологічні наративи. У світлі зростаючої ролі медіа у сучасному суспільстві, особливо в умовах конфліктних ситуацій, лінгвістичне дослідження є надзвичайно важливим. Мова новинних повідомлень має потужний вплив на свідомість аудиторії, формуючи їхні уявлення та ставлення до подій. Лексичний вибір, стилістичні особливості та риторичні прийоми, що використовуються у новинах, здатні або загострити конфлікт, або сприяти його вирішенню.

Дослідження лексичних особливостей арабських новин про палестинсько-ізраїльський конфлікт 2023-2024 рр. допоможе виявити характерні риси медійного дискурсу цього періоду, зрозуміти механізми маніпуляції свідомістю та ідентифікувати ключові лексичні маркери, які вказують на політичну та ідеологічну спрямованість повідомлень. Це сприятиме глибшому розумінню ролі мови в умовах конфлікту та її впливу на громадську думку. Вибір періоду дослідження зумовлений активізацією конфліктних подій та значним обсягом медійного матеріалу, що дозволяє отримати репрезентативну вибірку для лінгвістичного аналізу. Таким чином, це дослідження не тільки висвітлює лексичні особливості новинного дискурсу, але й сприяє розвитку загальної теорії медіа-лінгвістики.

Abstract

The relevance of the topic of studying the lexical features of Arabic news about the Palestinian-Israeli conflict in 2023-2024 is due to the significant influence of the media on the formation of public opinion and political discourse. During this period, this conflict was again in the center of international attention, which is reflected in the news stories of the leading Arab media. An analysis of the lexical features of such materials allows us to identify the specifics of the use of language to cover complex political and social issues, as well as to understand how certain ideological narratives are conveyed through language. In light of the growing role of the media in modern society, especially in conflict situations, linguistic research is extremely important. The language of news reports has a powerful impact on the minds of the audience, shaping their perceptions and attitudes towards events. The lexical choice, stylistic features and rhetorical devices used in news reports can either exacerbate a conflict or contribute to its resolution.

The study of the lexical features of Arab news about the Palestinian-Israeli conflict in 2023-2024 will help to identify the characteristic features of the media discourse of this period, understand the mechanisms of mind manipulation and identify key lexical markers that indicate the political and ideological orientation of the messages. This will contribute to a deeper understanding of the role of language in the conflict and its impact on public opinion. The research period was chosen due to the intensification of conflict events and a significant amount of media material, which allows for a representative sample for linguistic analysis. Thus, this study not only highlights the lexical features of news discourse, but also contributes to the development of the general theory of media linguistics.

ВСТУП

В умовах сучасного інформаційного суспільства засоби масової інформації відіграють ключову роль у формуванні суспільної думки та поширенні інформації про міжнародні конфлікти. Одним із найгостріших і тривалих конфліктів є палестинсько-ізраїльський конфлікт, який продовжує впливати на політичну ситуацію на Близькому Сході. Новини, що висвітлюють події цього конфлікту, відображають різні перспективи та підходи до трактування подій, використовуючи специфічні лексико-семантичні засоби.

Актуальність роботи полягає у потребі дослідження мови, яку використовують арабські ЗМІ для висвітлення палестинсько-ізраїльського конфлікту. У 2023-2024 роках відбулися численні важливі події, які привернули увагу міжнародної спільноти та засобів масової інформації. Дослідження лексико-семантичних особливостей новин про конфлікти є відносно новою і перспективною галуззю лінгвістики.

Об'єкт дослідження: мова арабських ЗМІ.

Предметом дослідження є лексичні особливості арабських новин про палестинсько-ізраїльський конфлікт у період з 2023 по 2024 рік.

Мета роботи: визначити теоретичні основи вивчення арабськомовного медіапростору, а також аналіз лексико-семантичних характеристик новин про ізраїльсько-палестинський конфлікт.

Завдання дослідження:

- проаналізувати види новин в сучасному медіапросторі;
- визначення особливостей повідомлень ЗМІ арабською мовою;

– виявити особливості вживання суспільно-політичної лексики в текстах ЗМІ Al-Jazeera та Al-Arabiya;

– розглянути особливості лексики в заголовках арабськомовних ЗМІ

Методи дослідження: метод дедукції, лексичний аналіз новинних текстів.

Наукова новизна: одна з перших спроб дослідити тему палестинсько-ізраїльського конфлікту 2023-2024 рр. у текстах новин Al-Jazeera та Al-Arabiya, одних з найпопулярніших медіаплатформ.

Практична значення роботи полягає в тому, що отримані результати можуть використовуватись студентами при підготовці до занять з теорії та практики перекладу, написанні рефератів, курсових і дипломних робіт з проблем перекладу газетної інформації.

Структура роботи: робота складається зі вступу, двох розділів, чотирьох підрозділів, висновку, списку використаних джерел, який налічує 25 позицій. Загальний обсяг роботи — 45 сторінок.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ АРАБСЬКОМОВНИХ МЕДІА

1.1. Види новин в сучасному медіапросторі

Новини представлені в ЗМІ, щоб споживачі контенту могли отримати потрібну інформацію. Зважаючи на те, що оновлення інформаційних стрічок в Інтернеті є достатньо динамічними та своєчасними, кількість наданого інформаційного контенту багаторазово перевищує відповідну важливість традиційних ЗМІ.

На зміст новин мережевих видань, особливо на їхню структуру, також впливають аспекти конкуренції серед ЗМІ, і їх кількість значно зросла порівняно з традиційними. Інтернет-медіа повинні звертати пильну увагу на заголовки при створенні новин. Мета – привернути увагу читача, зацікавити його та спонукати до отримання повнішої інформації (перейшовши за гіперпосиланням).

Фахівчиня Л. Городенко наголошує на такому: «Традиційні мас-медіа, вийшовши в мережу, втрачають основні характеристики зовнішньої структури: інттернет-видання відрізняються від звичайних, в першу чергу, формою подачі інформації; вони поєднують властивості всіх ЗМІ, та ще й мають свою унікальну рису - це гіперпосилання. Завдяки цьому на першій сторінці мережевого видання можна розмістити (анонсувати) велику кількість матеріалів» [2, с. 197].

За словами М. Дезе, якісне новинне інтернет-видання має такі

характеристики:

- а) переважно власний контент, а не передрукований;
- б) якісні фото та відеоматеріали, архівна сторінка;

в) залучає аудиторію до процесу власного функціонування;

г) мультимедійність.

Новина, яка розміщена в онлайн виданні притаманна інтерактивність, яку вчений Р. Крейг визначає як «... процес налагодження і підтримання двосторонніх взаємозв'язків між журналістом і аудиторією за допомогою Інтернет-технологій - на відміну від однієї традиційної концепції простого оприлюднення матеріалів» [3, с. 314-315]

Т. Примак аналізує новини з точки зору інтересу власне медіа. «Новина – це будь-яка реальна подія, що становить інтерес для засобів масової інформації та громадськості, пов'язана з діяльністю певної організації чи людини і не була раніше представлена (висвітлена)» [1, с. 57].

Сучасний медіапростір є динамічною та різноманітною сферою, що забезпечує населення інформацією з різних галузей життя. В умовах швидкого розвитку технологій та глобалізації, новини стали невід'ємною частиною щоденного життя людини, впливаючи на її світогляд, поведінку та прийняття рішень. Можна виокремити такі види новин: політичні, економічні, соціальні, культурні, наукові та технологічні новини, спортивні новини, кримінальні новини, розважальні новини, новини про погоду та природу, локальні новини

Політичні новини охоплюють події, пов'язані з діяльністю уряду, парламенту, політичних партій та лідерів. Вони включають інформацію про вибори, законодавчі ініціативи, міжнародні відносини та політичні конфлікти. Політичні новини відіграють ключову роль у формуванні громадської думки та політичної культури суспільства, забезпечуючи прозорість і підзвітність влади.

Економічні новини надають інформацію про стан економіки, фінансові ринки, бізнес та інвестиції. Вони висвітлюють економічні реформи, податкову

політику, діяльність великих компаній і корпорацій. Економічні новини є важливим джерелом інформації для бізнесу, інвесторів та споживачів, допомагаючи приймати обґрунтовані рішення в економічній сфері.

Соціальні новини зосереджуються на питаннях охорони здоров'я, освіти, працевлаштування та інших соціальних аспектів. Вони висвітлюють соціальні проекти, реформи, проблеми та досягнення у соціальній сфері. Такі новини сприяють підвищенню обізнаності населення про соціальні питання та ініціюванню суспільних змін.

Культурні новини охоплюють події у сфері мистецтва, літератури, музики, кіно та театру. Вони інформують про культурні фестивалі, виставки, прем'єри фільмів і театральні вистави. Культурні новини сприяють збереженню та популяризації культурної спадщини, розвитку творчих індустрій та культурного діалогу.

Наукові та технологічні новини висвітлюють нові наукові відкриття, дослідження, інновації та технології. Вони інформують про діяльність наукових установ, технологічних компаній, нові гаджети та технічні розробки. Цей вид новин сприяє популяризації науки, технологічному прогресу та впровадженню нових технологій у повсякденне життя.

Спортивні новини зосереджені на подіях у світі спорту: змаганнях, чемпіонатах, досягненнях спортсменів. Вони висвітлюють діяльність спортивних клубів, трансфери, спортивні скандали. Спортивні новини є важливим джерелом інформації для вболівальників, спортсменів та спортивних організацій.

Кримінальні новини надають інформацію про злочини, розслідування та судові процеси. Вони висвітлюють діяльність правоохоронних органів, судові

вироки, кримінальні розслідування. Цей вид новин сприяє підвищенню обізнаності населення про безпеку та діяльність правоохоронних органів.

Розважальні новини охоплюють події у світі шоу-бізнесу, знаменитостей, телебачення та моди. Вони інформують про нові фільми, телепередачі, світські заходи та життя відомих осіб. Розважальні новини є популярними серед широкої аудиторії, забезпечуючи її цікавою та легкою для сприйняття інформацією.

Новини про погоду та природу надають інформацію про погодні умови, природні явища та катаклізми. Вони інформують про кліматичні зміни, екологічні проблеми та природоохоронні заходи. Цей вид новин є важливим для підготовки населення до погодних змін та підвищення обізнаності про екологічні питання.

Локальні новини висвітлюють події на місцевому рівні: новини регіонів, міст, громад. Вони інформують про місцеві ініціативи, проблеми, досягнення та події. Локальні новини є важливим джерелом інформації для місцевих громад, сприяючи розвитку громадянського суспільства та місцевого самоврядування.

Усі ці види новин, поширюючись через різні медіаканали, включаючи друковані видання, телебачення, радіо, інтернет-ресурси та соціальні мережі, забезпечують населення актуальною та різнобічною інформацією. Різноманітність новин дозволяє задовольнити інформаційні потреби різних аудиторій, сприяє формуванню комплексного уявлення про світ та прийняттю інформованих рішень у різних сферах життя.

1.2. Особливості повідомлень ЗМІ арабською мовою

Арабські засоби масової інформації (ЗМІ) відіграють важливу роль у формуванні суспільної думки та впливі на культурні, політичні та соціальні процеси в арабському світі. З урахуванням багатоманітності регіону, в якому використовуються різні діалекти та мають місце різні культурні традиції, особливості повідомлень арабською мовою мають свою специфіку.

Арабські ЗМІ переважно використовують літературну арабську мову (фусха), яка є стандартною для всіх арабськомовних країн. Фусха використовується в офіційних повідомленнях, новинах, статтях та інших формальних контекстах. Це дозволяє охоплювати широку аудиторію, оскільки вона зрозуміла в усіх арабських країнах, на відміну від місцевих діалектів.

Арабська мова багата на риторичні прийоми та образні вирази. У ЗМІ часто використовуються метафори, гіперболи, алегорії та інші стилістичні засоби, що додають текстам виразності та емоційного забарвлення. Це сприяє не тільки передачі інформації, а й впливу на емоції та почуття аудиторії.

У повідомленнях ЗМІ арабською мовою часто використовуються формальні структури речень та суворий порядок слів. Це відповідає традиціям літературної арабської мови і сприяє чіткості та зрозумілості тексту.

Арабські ЗМІ часто зосереджуються на темах, що мають велике значення для місцевої аудиторії, таких як релігія, сімейні цінності, традиції та політичні події. Велика увага приділяється регіональним конфліктам та соціальним питанням, що впливають на життя населення.

Розглянемо особливості повідомлень арабських ЗМІ на прикладі новин про палестинсько-ізраїльський конфлікт. Однією з ключових характеристик арабських ЗМІ є використання певної лексики та риторики, що відображає

специфічний погляд на конфлікт. Арабські медіа часто вдаються до емоційно насиченої та патетичної мови, яка сприяє формуванню чіткого образу "ворога" і "жертви". Наприклад, ізраїльські військові дії часто описуються як "агресія", "окупація" або "етнічні чистки", тоді як дії палестинських груп опору характеризуються як "боротьба за свободу" або "спротив".

Арабські ЗМІ, як правило, приділяють особливу увагу гуманітарним аспектам конфлікту. Часто висвітлюються теми страждань цивільного населення, порушення прав людини, блокади та економічної ізоляції палестинських територій. Великий акцент робиться на історичних аспектах конфлікту, зокрема на висвітленні подій 1948 року (створення держави Ізраїль та "накба" - катастрофа для палестинців) і подальших воєнних конфліктів.

Важливим елементом є також використання візуальних матеріалів, таких як фотографії та відео, які мають сильний емоційний вплив на аудиторію.

Заголовки призначені для того, щоб привернути увагу читача, повідомляючи йому, про що мова в поданому повідомленні. Тому заголовки поділяються на ті, що просто надають інформацію. Наприклад:

"تصاعد التوترات في غزة بعد إطلاق الصواريخ"

«Зростання напруженості в Газі після запуску ракет»

"اجتماع جديد بين الفصائل الفلسطينية في القاهرة"

«Нова зустріч палестинських фракцій в Каїрі»

"الجيش الإسرائيلي ينفذ غارات جوية على غزة"

«Ізраїльська армія завдає авіаудари по Газі»

А також оціночні заголовки, як, наприклад:

"غزة تحت النار: المدنيون يدفعون الثمن"

«Газа під обстрілом: цивільні платять ціну»

"الغارات الإسرائيلية على غزة: تصعيد خطير يهدد السلام"

«Вторгнення Ізраїлю в Газу: небезпечна ескалація, яка загрожує миру»

"وقف إطلاق النار: هل يلتزم الطرفان بالهدنة؟"

«Припинення вогню: чи дотримуватимуться сторони миру?»

Інформуючі заголовки подають лише факти без додаткового емоційного чи оцінного забарвлення. Оціночні заголовки, навпаки, містять емоційне навантаження або оцінку ситуації, що впливає на сприйняття подій читачами.

За структурою виділяють прості заголовки:

"إطلاق نار في القدس"

«Стрілянина в Єрусалимі»

"محادثات سلام في القاهرة"

«Мирні переговори в Каїрі»

"هجوم صاروخي على غزة"

«Ракетний удар по Газі»

та комплексні:

"تصاعد التوترات في القدس بعد مواجهات بين الفلسطينيين وقوات الاحتلال الإسرائيلي"

«Зростання напруженості в Єрусалимі після зіткнень між палестинцями та ізраїльськими силами»

"بدء محادثات سلام جديدة في القاهرة بين الفصائل الفلسطينية بوساطة مصرية"

«Початок нових мирних переговорів у Каїрі між палестинськими фракціями за посередництва Єгипту»

"إسرائيل تنفذ هجوما صاروخيا على غزة ردا على إطلاق صواريخ من القطاع"

«Ізраїль здійснює ракетний удар по Газі у відповідь на запуск ракет з сектору»

Прості заголовки зазвичай містять мінімум інформації і зосереджуються на основному факті події. Вони швидко доносять основну суть і часто використовуються для привернення уваги до основних новин. Такий підхід дозволяє читачам швидко отримати уявлення про те, що відбувається.

Комплексні заголовки надають більше деталей і контексту, що допомагає читачам краще зрозуміти складність ситуації. Вони можуть включати причини та наслідки подій, а також додаткову інформацію про реакції або подальші дії. Це забезпечує більш глибоке розуміння новин і може впливати на сприйняття ситуації, сприяючи більш усвідомленому обговоренню та аналізу. Обидва типи заголовків мають свої переваги: прості заголовки зручні для швидкого ознайомлення з новинами, тоді як комплексні заголовки надають більш повну картину подій, що є важливим для глибшого розуміння складних питань, таких як палестино-ізраїльський конфлікт.

Висновки до 1 розділу

Сучасний медіапростір характеризується динамічністю та різноманітністю, що дозволяє забезпечувати споживачів великою кількістю інформації з різних сфер життя. Інтернет-медіа значно змінили підхід до подачі новин, зокрема завдяки гіперпосиланням, що сприяє більшій інтерактивності та залученню аудиторії. Конкуренція серед медіа зростає, що підштовхує інтернет-видання до постійного вдосконалення контенту, якості візуальних матеріалів та активної взаємодії з аудиторією.

Політичні, економічні, соціальні, культурні, наукові та технологічні новини, а також новини спорту, криміналу, розваг, погоди та локальні новини охоплюють різноманітні аспекти життя суспільства, задовольняючи інформаційні потреби різних аудиторій. Політичні новини впливають на формування громадської думки та політичної культури, тоді як економічні новини є критично важливими для бізнесу та інвесторів. Соціальні новини сприяють підвищенню обізнаності населення про актуальні соціальні проблеми, а культурні новини підтримують розвиток та збереження культурної спадщини.

Наукові та технологічні новини популяризують нові відкриття та технології, сприяючи технологічному прогресу. Спортивні новини задовольняють інтереси вболівальників та спортсменів, тоді як кримінальні новини підвищують обізнаність про безпеку та правопорядок. Розважальні новини надають легку для сприйняття інформацію про світ шоу-бізнесу, а новини про погоду та природу важливі для підготовки населення до погодніх змін та підвищення екологічної свідомості. Локальні новини сприяють розвитку місцевих громад, забезпечуючи інформацію про регіональні події та ініціативи.

Таким чином, сучасний медіапростір є важливим інструментом для формування комплексного уявлення про світ, прийняття обґрунтованих рішень та підтримки громадської активності.

Арабські засоби масової інформації (ЗМІ) відіграють ключову роль у формуванні суспільної думки та впливі на культурні, політичні та соціальні процеси в арабському світі. Враховуючи мовну і культурну багатоманітність регіону, арабські ЗМІ використовують літературну арабську мову (фусха), що дозволяє досягти широкої аудиторії і забезпечити зрозумілість повідомлень у всіх арабських країнах. Це сприяє ефективній комунікації, незалежно від місцевих діалектів.

Стилістичні особливості арабської мови, багаті на риторичні прийоми та образні вирази, додають виразності та емоційного забарвлення текстам у ЗМІ. Використання метафор, гіпербол та алегорій дозволяє не лише передавати інформацію, але й впливати на емоції аудиторії, що є важливим аспектом у побудові ефективної комунікації.

Формальні структури речень і суворий порядок слів у повідомленнях ЗМІ сприяють чіткості та зрозумілості тексту, відповідно до традицій літературної арабської мови. Тематичні акценти на релігії, сімейних цінностях, традиціях та політичних подіях відповідають інтересам місцевої аудиторії і забезпечують висвітлення актуальних для населення питань.

На прикладі новин про палестинсько-ізраїльський конфлікт можна бачити, як арабські ЗМІ використовують специфічну лексику та риторику для відображення певного погляду на конфлікт. Емоційно насичена та патетична мова допомагає створити чіткі образи "ворога" і "жертви", що формує громадську думку та впливає на сприйняття конфлікту.

Гуманітарні аспекти конфлікту, порушення прав людини, страждання цивільного населення та економічна ізоляція палестинських територій є ключовими темами в арабських ЗМІ. Використання візуальних матеріалів, таких як фотографії та відео, підсилює емоційний вплив на аудиторію.

Заголовки новин у ЗМІ відіграють важливу роль у приверненні уваги читачів. Прості заголовки надають основну інформацію і зосереджуються на основних фактах подій, тоді як комплексні заголовки надають більше деталей і контексту, що сприяє глибшому розумінню ситуації. Інформуючі заголовки подають лише факти без емоційного забарвлення, тоді як оціночні заголовки впливають на сприйняття подій читачами через емоційне навантаження або оцінку ситуації.

Таким чином, арабські ЗМІ не лише інформують, але й активно формують суспільну думку, використовуючи багаті лінгвістичні та стилістичні ресурси арабської мови для досягнення своїх комунікативних цілей.

РОЗДІЛ II. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НОВИН AL-JAZEERA I AL-ARABIYA ПРО ІЗРАЇЛЬСЬКО-ПАЛЕСТИНСЬКИЙ КОНФЛІКТ

2.1. Розкриття теми конфлікту в заголовках новин

Палестино-ізраїльський конфлікт, який триває десятиліттями, визначає політичну та соціальну дійсність Близького Сходу і має значний вплив на міжнародні відносини. Один з найбільш складних конфліктів у світі, він привертає увагу громадськості та знаходить широке відображення в медіа. Особливо важливе значення мають заголовки арабських новинних статей, які не лише інформують про події, а й формують погляди та реакцію громадськості.

Заголовки арабських новин про палестино-ізраїльський конфлікт часто відображають емоційне напруження, політичні позиції та специфічні аспекти конфлікту. У багатьох випадках, вони мають сильне емоційне забарвлення та можуть бути спрямовані на залучення уваги аудиторії та викликання співчуття до тих, хто постраждав.

Розглянемо заголовки статей з інформаційного агентства Саудівської Аравії - «العربية».

Заголовок "هدنة ساعات جنوبي غزة.. و"قتال معقد" شرقي القطاع" (Годинне перемир'я на півдні Гази. «Комплексні бойові дії» на сході Сектора Гази) включає деякі важливі лексичні елементи, що вказують на складність і напруженість ситуації на півдні Сектора Гази та східній частині.

مع تواصل القصف الإسرائيلي على مدينة خان يونس، ثاني أكبر مدن قطاع غزة، والتي تعد عنوانا لحسم الحرب البرية، وفق الجيش الإسرائيلي، أعلنت إسرائيل عن "هدنة تكتيكية". فقد أشار الجيش الإسرائيلي إلى تطبيق "هدنة تكتيكية في الجزء الجنوبي من غزة حتى يتمكن السكان المحليون من الحصول على الماء والطعام"، حسبما نقل مكتب تنسيق أعمال الحكومة الإسرائيلية في الأراضي الفلسطينية

«У той час як ізраїльські бомбардування Хан-Юніса, другого за величиною міста в секторі Газа, яке, на думку ізраїльських військових, є ключем до вирішення наземної війни, тривають, Ізраїль оголосив про «тактичне перемир'я». Ізраїльські військові оголосили «тактичне перемир'я в південній частині Гази, щоб місцеве населення могло мати доступ до води і продовольства», повідомляє Управління з координації діяльності уряду на палестинських територіях (КОГАТ).»[14]

هدنة - "перемир'я" або "припинення вогню". Це свідчить про те, що в конкретний час було досягнуто якоїсь форми перемир'я чи припинення військових дій.

ساعات - перекладається як "години", що може вказувати на те, що перемир'я або зупинка військових дій має тимчасовий характер.

جنوبي - означає "південний", що вказує на те, що перемир'я або напруга відбувається в південній частині Сектора Гази.

قتال - "бій" або "бойові дії". Вжито в контексті "قتال معقد" (складний бій), воно вказує на те, що конфлікт або бойові дії є складними або важкими.

معقد - "складний" чи "важкий". У поєднанні з "قتال" вказує на складність або серйозність бойових дій.

شرقي - "східний", вказуючи на те, що бойові дії або напруга відбувається в східній частині сектора.

Заголовок в цілому вказує на те, що ситуація в регіоні є складною, з періодичними перемир'ями, але також із загостренням бойових дій, зокрема на сході сектора Газа.

Заголовок "إسرائيل تواصل عملية واسعة في جنين.. والأوضاع تتدهور" (Ізраїль продовжує широкомасштабну операцію в Дженіні, і ситуація погіршується) містить кілька ключових слів, які можна проаналізувати.

لليوم الثاني على التوالي يواصل الجيش الإسرائيلي عملية عسكرية واسعة على مدينة جنين ومخيمها بشمال الضفة الغربية، فيما الوضع في المدينة ومخيمها في تدهور مستمر، بحسب الهلال الأحمر الفلسطيني. وقال شهود عيان إن الآليات الإسرائيلية تعزز وجودها في المزيد من أحياء المدينة ومخيم جنين، وتدخل إلى المنازل وتفتشها، بحسب وكالة أنباء العالم العربي. في حين أفاد شاهد عيان بأن عدد المنازل التي طالتها القصف تجاوز 15 منزلاً

«Другий день поспіль ізраїльська армія продовжує широкомасштабну військову операцію в місті Дженіні на півночі Західного берега річки Йордан і його таборі, в той час як ситуація в місті і таборі продовжує погіршуватися, повідомляє Палестинський Червоний Півмісяць. Очевидці розповіли, що ізраїльські машини збільшують свою присутність в більшій кількості районів міста і табору Дженіна, входячи в будинки і проводячи обшуки, за повідомленням Арабського світового інформаційного агентства, в той час як один з очевидців повідомив, що в результаті артобстрілу було пошкоджено понад 15 будинків.»[15]

عملية - це арабське слово, яке можна перекласти як "операція" або "дія".

واسعة - "широкий" або "розгалужений".

جنين - це назва міста в Палестині, що знаходиться на Західному березі річки Йордан.

والأوضاع - "ситуація".

تتدهور - це дієслово, яке означає "погіршуватися" або "розвиватися негативно".

Отже, заголовок вказує на продовження широкомасштабної операції Ізраїлю в місті Дженін, водночас підкреслюючи погіршення ситуації в регіоні.

Заголовок "من أكثر الهجمات دموية خلال الحرب.. 70 قتيلا على الأقل بغزة" (Одна з найсмертоносніших атак війни... Щонайменше 70 загиблих у Газі).

قُتل العشرات في غزة يوم الأحد في واحدة من أكثر الهجمات دموية في الحرب، في حين اعترف قادة إسرائيل بـ"التمن الباهظ للغاية" بعد مقتل 15 جنديًا في القتال خلال عطلة نهاية الأسبوع. وقال المتحدث باسم وزارة الصحة الفلسطينية أشرف القدرة مساء الأحد إن عدد القتلى الذين سقطوا في غارة جوية إسرائيلية على مخيم المغازي للاجئين وسط قطاع غزة ارتفع إلى 70، مضيفًا أن العدد مرشح للزيادة. وأضاف "ما يحدث في مخيم المغازي هو إبادة جماعية لمربع سكني مكتظ". وقال مكتب المتحدث باسم الجيش الإسرائيلي إنه يتحرى هذه الأنباء. فيما أصدرت حركة حماس التي تدير قطاع غزة بيانًا وصفت فيه الغارة الجوية بأنها "مجزرة مروعة" وقالت إنها "جريمة حرب جديدة". ومع حلول ليلة عيد الميلاد كان الدخان لا يزال يتصاعد في سماء غزة بسبب القتال بينما خيم الصمت على مدينة بيت لحم بالضفة الغربية وتم إلغاء الاحتفالات بالعيد. قد يؤدي ارتفاع عدد القتلى بين القوات الإسرائيلية – 154 منذ بدء الهجوم البري – إلى تآكل الدعم الشعبي للحرب، التي اندلعت عندما اقتحم مسلحون بقيادة حماس مجتمعات في جنوب إسرائيل في 7 أكتوبر، ما أسفر عن مقتل 1200 شخص واحتجاز 240 أسيرًا. ودمرت الحرب أجزاء من غزة، وقتلت ما يقرب من 20400 فلسطيني وشردت جميع سكان القطاع المحاصر البالغ عددهم 2.3 مليون نسمة. قالت وزارة الصحة في غزة إن 166 شخصًا قتلوا في القطاع الساحلي خلال اليوم الماضي. ولا يزال الإسرائيليون يقفون إلى حد كبير وراء الأهداف المعلنة للبلاد المتمثلة في سحق قدرات حماس الحاكمة والعسكرية وإطلاق سراح الأسرى المتبقين البالغ عددهم 129 أسيرًا. وذلك على الرغم من الضغوط الدولية المتزايدة ضد الهجوم الإسرائيلي، وارتفاع عدد القتلى والمعاناة غير المسبوقة بين الفلسطينيين

«Десятки людей загинули в Газі в неділю в результаті однієї з найсмертоносніших атак за час війни, в той час як ізраїльські лідери визнали «дуже високу ціну» після того, як 15 солдатів загинули в боях на вихідних. Кількість загиблих в результаті ізраїльського авіаудару по табору біженців Магазі в центральній частині Смуги Гази зросла до 70 осіб, повідомив у неділю ввечері речник Міністерства охорони здоров'я Палестини Ашраф аль-Кудра,

додавши, що ця цифра, ймовірно, збільшиться. «Те, що відбувається в таборі Аль-Магазі, є геноцидом густонаселеного району», - сказав він. Прес-служба ізраїльської армії заявила, що розслідує ці повідомлення. Угрупування ХАМАС, яке контролює сектор Газа, опублікувало заяву, в якій назвало авіаудар «жахливою різаниною» і заявило, що це «новий воєнний злочин». Напередодні Різдва Газа все ще була задимлена бойовими діями, в той час як у місті Вифлеєм на Західному березі річки Йордан стояла тиша і були скасовані урочистості з нагоди святкування Курбан-байраму. Висока кількість загиблих серед ізраїльських військ - 154 з початку наземного наступу - може підірвати народну підтримку війни, яка розпочалася, коли бойовики під проводом ХАМАС 7 жовтня штурмували населені пункти на півдні Ізраїлю, вбивши 1200 людей і взявши 240 в полон. Війна спустошила частину Гази, вбивши майже 20400 палестинців і змусивши переселитися всіх 2,3 мільйона мешканців обложеної смуги. Міністерство охорони здоров'я Гази повідомило, що за минулу добу в прибережному анклаві було вбито 166 осіб. Ізраїльтяни, як і раніше, значною мірою відстають від заявлених цілей країни - знищити керівний і військовий потенціал ХАМАС і звільнити 129 ув'язнених, що залишилися. І це незважаючи на зростаючий міжнародний тиск проти ізраїльського наступу, збільшення кількості жертв і безпрецедентні страждання серед палестинців.»[16]

هجمات دموية - "кровопролитні атаки", що наголошує на насильстві та кровопролитті.

قتيلا على الأقل 70 - "щонайменше 70 загиблих", що підкреслює масштаб трагедії.

Заголовок передає серйозність та важливість інформації, а також намагається привернути увагу читача до події в Газі, використовуючи сильну лексику, що акцентує на насильстві та людських втратах.

"إسرائيل تستعد لجبهة ثانية جنوب لبنان.. هذه تفاصيلها" (Ізраїль готується до другого фронту на півдні Лівану... Ось деталі)

مع التطورات الجديدة التي صاحبت الحرب الإسرائيلية على غزة، والتي تمثلت بانسحاب بعض الألوية والتحضير للمرحلة الثالثة، يبدو أن إسرائيل تخطط للجبهة الشمالية

«З новими подіями, які супроводжували ізраїльську війну в Газі, включаючи виведення деяких бригад і підготовку до третьої фази, Ізраїль, схоже, буде плани на північному фронті.»[17]

"готується", що вказує на підготовку до чогось. - تستعد

"другий фронт", що може вказувати на розгортання або підготовку до військової операції. - لجبهة ثانية

"південний Ліван", вказує на конкретну географічну область. - جنوب لبنان

"це її деталі" або "ось її деталі", що може вказувати на наявність подальшої інформації в статті або тексті. - هذه تفاصيلها

У цілому, заголовок вказує на підготовку Ізраїлю до можливого другого фронту на півдні Лівану, з підтекстом, що це може бути пов'язано з військовими діями або напруженням у регіоні.

Заголовок "100 днів війни... موت ودمار وجوع وأمراض في غزة 100" (Смерть, руйнування, голод і хвороби в Газі).

على وقع الدعوات الدولية لوقف إطلاق النار، دخلت الحرب الإسرائيلية على قطاع غزة يومها المئة، الأحد، وسط أزمة إنسانية خطيرة. فقد بدأ شبح المجاعة يلوح فوق القطاع المحاصر والمكتظ بالسكان. فيما حذرت وكالة غوث وتشغيل اللاجئين الفلسطينيين (أونروا) من جسامه الدمار والموت. وقال رئيس الوكالة فيليب لازاريني الذي يزور المنطقة الساحلية، إن "جسامه الموت والدمار والتهجير والجوع والخسارة والحزن في الأيام المئة الماضية تلطخ إنسانيتنا المشتركة"

«На тлі міжнародних закликів до припинення вогню, війна Ізраїлю в секторі Газа в неділю вступила в свій 100-й день на тлі серйозної гуманітарної кризи. Над обложеним і перенаселеним сектором нависла загроза голоду. Близькосхідне агентство ООН для допомоги біженцям і організації робіт (БАПОР) попередило про масштаби руйнувань і смертей. «Масштаби смертей, руйнувань, переміщення, голоду, втрат і горя за останні 100 днів запламбовують нашу спільну людяність», - сказав глава БАПОР Філіп Лаццаріні, який перебуває з візитом у прибережній зоні.»[18]

100 يوم – "100 днів", цей вираз вказує на тривалість часу, підкреслюючи, що йдеться про події, які відбуваються протягом значного періоду.

موت - "смерть" – це найвищий рівень втрат і страждань, тому це слово в заголовку привертає увагу і викликає емоційний відгук.

دمار - "руйнування". Це слово вказує на матеріальні втрати, руйнування будівель та інфраструктури, підкреслюючи фізичну шкоду, завдану війною.

جوع - "голод" є наслідком конфліктів, який впливає на цивільне населення. Це слово викликає почуття співчуття та співпереживання до тих, хто страждає.

أمراض - "хвороби" – ще один наслідок війни, який вказує на погіршення санітарних умов і відсутність медичної допомоги.

Заголовок складається з кількох лексичних одиниць, які поєднуються, щоб створити яскраву і емоційно насичену картину подій у Газі. Ключові слова "війна", "смерть", "руйнування", "голод" і "хвороби" мають негативне забарвлення і викликають сильні емоції. Використання конкретного часового інтервалу (100 днів) додає відчуття тривалості та невідворотності ситуації. В цілому, заголовок ефективно передає серйозність і драматизм подій, що відбуваються в Газі.

"يلين: قيود إسرائيل على السفر والتجارة تضر بشدة بالاقتصاد الفلسطيني" (Єллен: Ізраїльські обмеження на поїздки і торгівлю завдають серйозної шкоди палестинській економіці)

انتقدت وزيرة الخزانة الأميركية جانيت يلين، إسرائيل لحجبها تصاريح العمل ومنع سفر الفلسطينيين من الضفة الغربية المحتلة، قائلة إن الإجراءات تضر بالجانبين وتهدد بإثارة صراع إقليمي أوسع نطاقاً. وقالت لرويترز في مقابلة جرت معها في وقت متأخر أمس الخميس "لا نريد أن نرى الصراع يمتد إلى مناطق أخرى. إسرائيل صديقة وتحدث معها بانتظام. إذا رأينا شيئاً يقلقنا، نخبر شركاءنا برأينا فيه". وكانت قد قالت للصحفيين يوم الثلاثاء إنها خاطبت رئيس الوزراء الإسرائيلي بنيامين نتانياهو لتبدي له مخاوفها وترحب بموافقة إسرائيل على استئناف تحويل عوائد الضرائب إلى السلطة الفلسطينية. وأصيب الاقتصاد الإسرائيلي بحالة من الجمود بعد أن شن مقاتلو حركة المقاومة الفلسطينية (حماس) هجوماً على جنوب إسرائيل في السابع من أكتوبر/تشرين الأول أسفر عن مقتل 1200 شخص واحتجاز 253 رهينة ما دفع إسرائيل إلى الرد بقصف غزة الذي أودى بحياة أكثر من 30 ألف فلسطيني. واستدعت إسرائيل مئات الآلاف من قوات الاحتياط في واحدة من أكبر عملياتها للتعبئة العسكرية. وتم تسريح آلاف العمال الفلسطينيين ولم يسمح لهم بالعودة إلى العمل

«Міністр фінансів США Джанет Єллен розкритикувала Ізраїль за відмову у видачі дозволів на роботу і перешкоджання виїзду палестинців з окупованого Західного берега річки Йордан, заявивши, що ці заходи шкодять обом сторонам і ризикують спровокувати ширший регіональний конфлікт. «Ми не хочемо, щоб конфлікт поширився на інші території, - сказала вона в інтерв'ю агентству Reuters пізно ввечері в четвер. «Ізраїль - наш друг, і ми регулярно з ним розмовляємо. Якщо ми бачимо щось, що нас турбує, ми говоримо нашим партнерам, що ми про це думаємо". У вівторок вона повідомила журналістам, що написала прем'єр-міністру Ізраїлю Біньяміну Нетаньяху, щоб висловити свою стурбованість і привітала згоду Ізраїлю відновити передачу податкових надходжень Палестинській автономії. Економіка Ізраїлю зупинилася після того, як 7 жовтня бойовики ХАМАС здійснили напад на південь Ізраїлю, в результаті якого загинули 1200 осіб і були захоплені в заручники 253 людини, що спонукало Ізраїль відповісти на це бомбардуванням сектора Газа, в результаті якого було

вбито більше 30 000 палестинців. Ізраїль призвав до лав армії сотні тисяч військовозобов'язаних, що стало одним із найбільших заходів у рамках однієї із найбільших мобілізацій Тисячі палестинських робітників були звільнені і їм не дозволили повернутися на роботу.»[19]

Заголовок стосується економічних і політичних питань, зокрема впливу політики Ізраїлю на палестинську економіку.

Ключові слова: "الاقتصاد الفلسطيني" (Ізраїль), "إسرائيل" (обмеження), "قيود" (палестинська економіка) – ці слова визначають головну тему повідомлення. Слово "تضر بشدة" (сильно шкодять) додає негативної конотації щодо дій Ізраїлю.

Загалом, заголовок спрямований на підкреслення негативних наслідків ізраїльської політики для палестинської економіки.

"مفاوضات 'الفرصة الأخيرة' تتسارع بالقاهرة.. محاولة لتسوية نقاط الخلاف حول هدنة غزة" (Переговори останнього шансу прискорюються в Каїрі.. Спроба згладити розбіжності щодо перемир'я в Газі)

تعتقد الولايات المتحدة أن الخلافات المتبقية بين إسرائيل وحماس يمكن التغلب عليها في المفاوضات التي وُصفت بمفاوضات "الفرصة الأخيرة" بشأن أحدث مقترح لوقف إطلاق النار الذي تقدمت به الحركة الفلسطينية مع استئناف المحادثات في القاهرة، اليوم الأربعاء. وصباح اليوم، أعلن الجيش الإسرائيلي إعادة فتح معبر كرم أبو سالم لإدخال المساعدات الإنسانية إلى قطاع غزة. وذكر الجيش في بيان أن شاحنات قادمة من مصر وصلت بالفعل إلى المعبر، محملة بمساعدات تشمل أغذية ومياهًا ومستلزمات إيواء وأدوية ومعدات طبية. واستولت القوات الإسرائيلية، أمس الثلاثاء، على المعبر الحدودي الرئيسي بين غزة ومصر في مدينة رفح جنوب قطاع غزة حيث لجأ أكثر من مليون فلسطيني نزحوا بسبب الهجوم الإسرائيلي المستمر منذ 7 أشهر. ويقطع هذا طريقاً حيويًا لإيصال المساعدات إلى الجيب الصغير حيث يعيش مئات الآلاف بلا مأوى ويعانون من الجوع. وقال مصدران مصريان إن جميع الوفود الخمسة المشاركة في محادثات وقف إطلاق النار أمس الثلاثاء، وهي من حماس وإسرائيل والولايات المتحدة ومصر وقطر، تجاوبت في القاهرة بشكل إيجابي مع استئناف المفاوضات، ومن المتوقع أن تستمر الاجتماعات صباح اليوم. وذكر مصدر مطلع أن مدير وكالة المخابرات المركزية

الأميركية وليام بيرنز يسافر من القاهرة إلى إسرائيل اليوم الأربعاء للاجتماع مع رئيس الوزراء الإسرائيلي بنيامين نتنياهو ومسؤولين آخرين

«США вважають, що розбіжності, які залишилися між Ізраїлем і ХАМАС, можуть бути подолані на переговорах «останнього шансу» щодо останньої пропозиції палестинського руху про припинення вогню, які поновляться в середу в Каїрі. Сьогодні вранці ізраїльські військові оголосили про відновлення роботи контрольного-пропускного пункту Керем-Шалом для ввезення гуманітарної допомоги в сектор Газа. У заяві армії йдеться, що вантажівки з Єгипту вже прибули на КПП, завантажені гуманітарною допомогою, включаючи продукти харчування, воду, матеріали для укриття, ліки і медичне обладнання. У вівторок ізраїльські війська захопили головний пункт перетину кордону між Газою і Єгиптом у місті Рафах на півдні Смуги Гази, де знайшли притулок понад мільйон палестинців, переміщених внаслідок семимісячного наступу Ізраїлю. Це відрізає життєво важливий маршрут для доставки допомоги в крихітний анклав, де сотні тисяч людей залишилися без даху над головою і голодують. Два єгипетських джерела повідомили, що всі п'ять делегацій, які брали участь у вівторкових переговорах про припинення вогню - ХАМАС, Ізраїль, США, Єгипет і Катар - позитивно відреагували на відновлення переговорів у Каїрі, і, як очікується, зустрічі продовжаться сьогодні вранці. Директор ЦРУ Вільям Бернс вирушає з Каїра до Ізраїлю в середу, щоб зустрітися з прем'єр-міністром Ізраїлю Біньяміном Нетаньяху та іншими офіційними особами, повідомило поінформоване джерело.»[20]

مفاوضات – "переговори". Це слово використовується для позначення офіційних розмов або переговорів між двома чи більше сторонами з метою досягнення згоди.

الفرصة الأخيرة – "останній шанс". Цей вираз має конотацію крайньої важливості і терміновості, підкреслюючи, що ці переговори є, можливо, останньою можливістю для досягнення певного результату.

تتسارع – "прискорюються". Дієслово вказує на збільшення темпу або швидкості переговорів, що свідчить про підвищену інтенсивність або нагальність процесу.

محاولة – "спроба". Це слово передає зусилля або намір зробити щось, що в даному контексті означає спробу вирішити або врегулювати певні питання.

تسوية – "врегулювання". Це слово означає досягнення згоди або вирішення конфлікту.

نقاط الخلاف – "пункти розбіжностей". Цей вираз вказує на конкретні питання або теми, з приводу яких існують розбіжності між сторонами.

هدنة – "перемир'я". Це слово означає тимчасове припинення бойових дій або конфлікту.

Отже, заголовок містить слова, які вказують на важливість, терміновість і конкретність переговорів, що відбуваються в Каїрі з метою врегулювання розбіжностей щодо перемир'я в Газі. Лексика підкреслює нагальність ситуації, конфліктний характер обговорюваних питань і конкретне географічне місце події.

"الأرض المحروقة" («Випалена земля»... Таку тактику може застосувати Ізраїль у Газі)

أودت الحملة الإسرائيلية المستمرة منذ نهاية أكتوبر الفائت بحياة أكثر من 11 ألف شخص في قطاع غزة المحاصر بما في ذلك أكثر من 4 آلاف طفل، في هجوم استهدف المنشآت المدنية وخصوصاً المستشفيات. وأدى ذلك إلى أزمة إنسانية، ما أدى إلى نزوح الجزء الأكبر من سكان غزة البالغ عددهم 2.3 مليون نسمة ودفع

عشرات الآلاف إلى البحث اليائس عن الغذاء والأمان والمياه. وهناك كم كبير من التعليقات حول ما قد تكون عليه استراتيجية إسرائيل ومسارها النهائي في سعيها إلى إلغاء التهديد طويل الأمد الذي تشكله حماس عليها، لكن يلوح في الأفق وراء ذلك عقيدة عسكرية إسرائيلية طويلة الأمد يبدو أنها تلعب دوراً الآن وهي "الأرض المحروقة"

«В результаті ізраїльської кампанії, що триває з кінця жовтня, в обложеному секторі Газа загинуло понад 11 000 осіб, в тому числі понад 4 000 дітей, в результаті нападів на цивільні об'єкти, особливо лікарні. Це призвело до гуманітарної кризи, переміщення більшої частини 2,3-мільйонного населення Гази і змусило десятки тисяч людей відчайдушно шукати їжу, безпеку і воду. Існує багато коментарів про те, якою може бути стратегія і остаточний курс Ізраїлю, що прагне усунути довгострокову загрозу, яку представляє для нього ХАМАС, але, як видається, певну роль у цьому процесі відіграє давно сформована ізраїльська воєнна доктрина.»[21]

Термін "الأرض المحروقة" (випалена земля) відноситься до практики, коли під час війни або конфлікту ворожі сили знищують або пошкоджують всі доступні ресурси, щоб заподіяти шкоду ворогові і зменшити його здатність до ведення війни.

Речення "هذا التكتيك قد تتبعه إسرائيل في غزة" додатково підкреслює асоціацію з конфліктом між Ізраїлем та Палестинською територією. Це ствердження вказує на можливість використання тактики "спаленої землі" Ізраїлем у цьому конфлікті.

Усі ці елементи лексики вказують на агресивність, стратегічність та можливість масового руйнування, пов'язаного з військовими діями.

"الشتاء قادم.. ما خطة إسرائيل بعد قسم قطاع غزة شطرين؟" (Зима наближається... Який план Ізраїлю після поділу сектора Газа надвоє?)

" الشتاء قادم " - "зима наближається". Це метафора, яка може вказувати на загрозову ситуацію або на надходження чогось несприятливого.

" ما خطة إسرائيل " - "який план Ізраїлю". Тут висловлюється питання про наміри або стратегію Ізраїлю щодо певної ситуації.

" بعد قسم قطاع غزة شطرين " - "після поділу сектора Газа на дві частини". Це описує конкретну ситуацію, що виникла, а саме поділ території сектора Газа на дві частини.

2.2. Суспільно-політична лексика в текстах ЗМІ

Використання емоційно забарвленої лексики в арабських новинах на тему палестино-ізраїльського конфлікту є важливим аспектом, який впливає на сприйняття подій та формування громадської думки. Арабські медіа використовують різні мовні прийоми для висвітлення цього конфлікту, що можна розділити на кілька основних категорій

1. Використання емоційно насичених слів і словосполучень:

Слова, що викликають співчуття або гнів: «мученики» (الشهداء), «жертви» (الضحايا), «окупанти» (المحتلين).

Поширені фрази на кшталт «безжалісний напад» (الهجوم الوحشي) або «невинні цивільні» (مدنيين أبرياء).

2. Метафори та аналогії:

Часто використовуються історичні або релігійні метафори, такі як «новий Голокост» (الهولوكوست الجديد) чи «хрестовий похід» (حملة صليبية).

3. Негативна конотація щодо протилежної сторони:

Наприклад, ізраїльська армія може називатися «окупаційними силами» (قوات الاحتلال) або «агресорами» (المعتدين).

Використання понять, що підкреслюють єдність арабського світу або мусульманської умми, як «спільна боротьба» (الكفاح المشترك) або «братська підтримка» (الدعم الأخوي).

Часто подається як боротьба між добром і злом, де палестинці представляють «страждаюче добро» (الخير المعذب), а ізраїльтяни – «агресивне зло» (الشر المعتدي).

Слово "різанина" (مجزرة) використовується для опису великих втрат серед палестинців, як у фразі: "Ізраїльські війська вчинили різанину у таборі біженців".

"Сіоністський ворог" (العدو الصهيوني) часто використовується для позначення Ізраїлю в контексті ворожнечі.

"Героїчні дії" (أعمال بطولية) використовується для опису дій палестинців, що спрямовані проти ізраїльських військових.

"Терор" (إرهاب) використовується для опису ізраїльських дій.

"Кровопролиття" (سفك الدماء) використовується для опису насильства.

Вираз "Жахливі злочини" (جرائم فظيعة) підкреслює жорстокість дій ізраїльської сторони.

"Опір" (المقاومة) використовується для опису дій палестинських бойових угруповань.

"Криза" (أزمة) використовується для опису гуманітарної ситуації.

"Трагедія" (مأساة) підкреслює важкість становища.

"Священна земля" (الأرض المقدسة) використовується для підкреслення значення території.

"Історична несправедливість" (الظلم التاريخي) використовується для опису тривалих страждань палестинців.

Таке використання лексики не тільки впливає на емоційне сприйняття конфлікту аудиторією, але й може сприяти поляризації та зміцненню упереджень. Важливо відзначити, що такі прийоми характерні не лише для арабських медіа, але й для багатьох інших національних та міжнародних медіа, що висвітлюють конфлікт з певної перспективи.

Арабські новини є ключовим джерелом інформації про палестинсько-ізраїльський конфлікт, але часто зазнають критики за свою лексичну специфіку. Ця лексична особливість відображає складність та емоційність цього довготривалого конфлікту.

Перш за все, арабські новини нерідко використовують терміни, які спрямовані на підтримку палестинської сторони. Наприклад, терміни "окупація" та "анексія" часто вживаються для опису дій Ізраїлю на палестинських територіях, що надає негативне відтінок.

Друге, арабські новини нерідко використовують емоційно забарвлені слова для опису подій, що відбуваються в рамках конфлікту. Наприклад, терміни "вбивство" та "терористичний акт" можуть вживатися для опису дій ізраїльської армії чи палестинських груп, в залежності від політичної приналежності конкретної новинної платформи.

Крім того, арабські новини часто використовують релігійну лексику для опису конфлікту, підкреслюючи його релігійну складність та значення для

мусульманського світу. Наприклад, терміни "інтіфада" та "джихад" можуть використовуватися для опису палестинських повстанських дій.

Звичайно, ця лексична особливість може вплинути на сприйняття подій конфлікту арабськими громадянами та світовою громадськістю, сприяючи утриманню певних стереотипів та вражень. Тому важливо аналізувати новини з різних джерел та зважати на їхню лексичну специфіку при розумінні ситуації в регіоні.

Приклади арабських новин:

إدانات دولية وعربية واسعة لإسرائيل بعد مجزرة الخيام برفح (Широке міжнародне та арабське засудження Ізраїлю після різанини Хайяма в Рафаху)

تواصلت الإدانات الدولية المنددة بالمجزرة الكبيرة التي ارتكبتها قوات الاحتلال الإسرائيلي في مخيم للنازحين في رفح جنوبي قطاع غزة وتسببت باستشهاد 45 شخصا على الأقل، أغلبهم نساء وأطفال، وإصابة عشرات آخرين

«Триває міжнародне засудження масового вбивства, вчиненого ізраїльськими окупаційними силами в таборі для переміщених осіб у Рафаху на півдні Сектору Газа, в результаті якого загинуло щонайменше 45 осіб, переважно жінок і дітей, і десятки отримали поранення.»[22]

У цьому уривку з новини можна виділити кілька ключових лексичних елементів, які вказують на серйозність та обурення щодо ситуації:

слово "تواصلت" вказує на тривалість або продовження дії, що підкреслює постійність засудження. "الإدانات الدولية المنددة" - "міжнародні засудження", підкреслює, що реакція не обмежується однією країною, але є загальноновизнаною.

المجزرة الكبيرة: "масове вбивство", "велика різанина" - термін, що є сильним виразником серйозності та жахливості ситуації.

قوات الاحتلال الإسرائيلي: "окупаційні сили Ізраїлю" - тут використовується термін, який не несе нейтрального забарвлення, а вказує на особливий контекст конфлікту та потенційну відповідальність.

استشهاد 45 شخصا على الأقل، أغلبهم نساء وأطفال: "вбивство 45 осіб, більшість з них жінки та діти" - звертає увагу на жертв, особливо на беззахисні категорії населення.

إصابة عشرات آخرين: "поранення десятків інших" - підкреслює масштаби трагедії та кількість постраждалих.

У цьому фрагменті використано лексику, що передає жахливість та негативні наслідки події, а також підкреслює загальне засудження міжнародної спільноти.

Розглянемо ще один фрагмент арабської новини.

قصف عنيف على شمال غزة وارتفاع شهداء "محرقة الخيام" برفح (Сильні обстріли на півночі Гази та зростання кількості мучеників у «наметовому Голокості» Рафаха)

أفاد مراسل الجزيرة بتواصل القصف المدفعي والغارات الإسرائيلية اليوم الاثنين على منطقة الفالوجا في مخيم جباليا شمال غزة إضافة إلى مخيم النصيرات وسط القطاع وحيي الزيتون والصبرة في الجنوب. يأتي ذلك فيما ارتفع عدد الشهداء جراء قصف إسرائيلي استهدف مخيما للنازحين شمال غربي رفح إلى 40 شهيدا، بينهم نساء وأطفال، وأصيب العشرات. وذكر المراسل أن جيش الاحتلال نسف مباني سكنية في منطقة الفالوجا بمخيم جباليا مما تسبب في تضرر عدد كبير من المباني المجاورة. كما أفاد بوقوع قصف وغارات إسرائيلية عنيفة على المنطقة، فضلا عن قصف مدفعي متواصل على حيي الزيتون والصبرة جنوبي مدينة غزة

«Ізраїльські артилерійські обстріли і авіаудари продовжилися в понеділок по району Фалуджа в таборі біженців Джабалія на півночі Гази, а також по

табору біженців Нусейрат в центральній частині сектора Газа і кварталах Зейтун і Сабра на півдні, повідомляє кореспондент «Аль-Джазіри». Це сталося на тлі того, як кількість мучеників, включаючи жінок і дітей, зросла до 40, а десятки отримали поранення в результаті ізраїльського обстрілу табору переміщених осіб на північний захід від Рафаха. Репортер повідомив, що окупаційна армія підірвала житлові будинки в районі Аль-Фалуджа в таборі Джабалія, завдавши шкоди великій кількості сусідніх будівель. Він також повідомив про масовані ізраїльські обстріли і рейди в цьому районі, на додаток до безперервних артилерійських обстрілів кварталів Аз-Зайтун і Ас-Сабра на південь від міста Газа.»[23]

تواصل القصف المدفعي والغارات الإسرائيلية: "Продовжується артилерійське обстріл та повітряні удари Ізраїльських сил" - ця фраза підкреслює тривалість та інтенсивність обстрілу.

منطقة الفالوجا في مخيم جباليا شمال غزة: "Район Фалуджа в таборі Джабалія на північ від Гази" - конкретизується місцезнаходження обстрілу, що додає інформації про зону конфлікту.

مخيم النصيرات وسط القطاع وحيي الزيتون والصبرة في الجنوب: "Табір ан-Насірія у центрі сектору, а також квартали Зейтун та Сабра на півдні" - подано додаткові місця, які піддаються обстрілу.

عدد الشهداء: "Кількість загиблих" - це слово вказує на серйозність події та кількість жертв.

جيش الاحتلال نسف مباني سكنية: "Окупаційна армія знищила житлові будівлі" - це свідчить про серйозність та наслідки військової дії.

Цей уривок передає звістку про продовження конфлікту та його вплив на цивільне населення, підкреслюючи жертви та матеріальні збитки.

الاحتلال يواصل عدوانه على القطاع والمقاومة تقتنص 3 جنود (Окупація продовжує свою агресію в секторі Газа, сили опору підстрелили 3 солдатів)

تواصل قوات الاحتلال الإسرائيلي حصار محيط مستشفى كمال عدوان، وإطلاق النار على بوابة المستشفى، كما كثفت عملياتها العسكرية على مواقع عدة في قطاع غزة، بينها رفح. وقال مدير مستشفى كمال عدوان بغزة حسام أبو صافية للجزيرة إنه ليس هناك أي انسحاب إسرائيلي من محيط المستشفى، مشدداً على أن المستشفى خرج عن الخدمة بسبب الحصار المتواصل من قبل قوات الاحتلال. وتابع أبو صافية أن بعض المرضى والأطفال الخدج لا يزالون داخل المستشفى، وأن المنظومة الصحية أصبحت هدفاً أساسياً لقوات الاحتلال

«Ізраїльські окупаційні війська продовжують блокувати периметр лікарні Камаль Адван, обстрілюючи ворота лікарні, і активізували свої військові операції в декількох місцях в секторі Газа, в тому числі в Рафаху. Директор лікарні «Камаль Адван» в Газі Хусам Абу Сафія заявив в інтерв'ю «Аль-Джазірі», що ізраїльські війська не відійшли з периметру лікарні, підкресливши, що лікарня не працює через триваючу облогу окупаційних сил. Абу Сафія додав, що деякі пацієнти і недоношені діти все ще знаходяться в лікарні, і що система охорони здоров'я стала головною мішенню окупаційних сил.»[24]

Уривок описує ситуацію, що відбувається в палестинському секторі Газа, де ізраїльські війська здійснюють облогу навколо лікарні і стріляють по входу в неї. Також зазначається, що ізраїльська армія збільшила військові операції на кількох місцях, зокрема в Рафаху. Директор лікарні Камаль Адван в Газі Хасам Абу-Сафія підкреслює, що ізраїльські війська не відступили від лікарні, але вона зазнає постійного блокаду з боку окупаційних сил, що призвело до припинення її роботи. Він також наголошує на тому, що деякі хворі і діти залишаються всередині лікарні, а здоров'я медичної системи стало основною метою для ізраїльських військових.

Лексика, яка використовується в тексті, вказує на конфліктну ситуацію та насильство: "حصار" (облога), "اطلاق النار" (стріляти), "عملياتها العسكرية" (військові операції), "منظومة" (система). Також використовуються слова, що характеризують страждання: "الأطفال الخدج" (діти з інвалідністю), "المرضى" (хворі).

دمار غزة غير مقبول وشبح الموت جوعاً يخيم.. تحذير أممي (Руйнування Гази є неприйнятним, і привид голоду нависає над сектором... Попередження ООН)

بينما تدخل الحرب الإسرائيلية على قطاع غزة شهرها الثامن، لا يجد مئات الآلاف من الفلسطينيين مناطق آمنة يلجأون إليها هرباً من القصف. كما لا يجدون ما يكفي من الغذاء لإطعام صغارهم الذين باتوا مهددين بالموت قصفاً وجوعاً على السواء. فيما تواصل آلة القصف الإسرائيلية دك كافة المناطق في القطاع لاسيما مدينة رفح جنوباً. وفي السياق، وصف الأمين العام للأمم المتحدة، أنطونيو غوتيريش، مستوى الدمار في غزة جراء الممارسات الإسرائيلية بـ"غير المسبوق وغير المقبول على الإطلاق". وقال في مقابلة مع قناة "إن إتش كيه" التلفزيونية، إن المشكلة "تكمن في أن العملية العسكرية يتم تنفيذها بطريقة تجعل عدد الضحايا المدنيين والأضرار في البنية التحتية المدنية غير مسبوق على الإطلاق". كما شدد على ضرورة أن "يكون القانون الدولي والقانون الإنساني الدولي وسيادة القانون أولوية، ويجب احترام قرارات المحكمة الدولية، هذا ليس رأياً، بل قرار "يتمتع بقوة (قانونية) ويجب على إسرائيل أن تمتثل لهذا القرار"، حسب ما نقلت وكالة "تاس"

«Війна Ізраїлю в секторі Газа триває вже восьмий місяць, і сотні тисяч палестинців не мають де сховатися від бомбардувань. Їм також не вистачає їжі, щоб прогодувати своїх маленьких дітей, яким загрожує смерть від обстрілів і голод. Ізраїльська бомбардувальна машина продовжує обстрілювати всі райони сектора Газа, особливо південне місто Рафах. Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш назвав рівень руйнувань в Газі в результаті дій Ізраїлю «безпрецедентним і абсолютно неприйнятним». «Питання в тому, що військова операція проводиться таким чином, що кількість жертв серед цивільного населення і пошкоджень цивільної інфраструктури є абсолютно безпрецедентною», - сказав він в інтерв'ю телеканалу NHK. Він також підкреслив, що «міжнародне право, міжнародне гуманітарне право і

верховенство права повинні бути пріоритетом, і рішення Міжнародного суду повинні поважатися, це не думка, а рішення, що має (юридичну) силу, і Ізраїль повинен виконувати це рішення», повідомляє ТАСС.» [25]

دمار غزة (знищення Гази) – термін, що описує масштабні руйнування, використовується для підкреслення серйозності ситуації.

غير مقبول (неприйнятно) – вираз, що висловлює осуд і неприйняття поточного стану речей.

شبح الموت جوعاً (примара смерті від голоду) – метафора, що описує серйозність гуманітарної кризи.

تحذير أممي (попередження від ООН) – підкреслює офіційне занепокоєння на міжнародному рівні.

الحرب الإسرائيلية (ізраїльська війна) – зазначає сторону конфлікту, що несе відповідальність за насилля.

القصف (обстріл) – термін, що конкретизує вид військової агресії.

مئات الآلاف من الفلسطينيين (сотні тисяч палестинців) – кількісні дані, що акцентують масштаб кризи.

آلة القصف الإسرائيلية (ізраїльська бомбардувальна машина) – метафора, що підкреслює неблаганність та автоматизованість руйнування.

البنية التحتية المدنية (цивільна інфраструктура) – термін, що акцентує на об'єктах, які зазнають руйнувань.

القانون الدولي (міжнародне право) – юридичний термін, що підкреслює правову сторону конфлікту.

المحكمة الدولية (міжнародний суд) – інституція, що повинна забезпечувати дотримання міжнародного права.

Терміни "знищення", "неприйнятно", "смерть від голоду", "війна", "обстріл" несуть негативне забарвлення і підкреслюють критичність ситуації.

Використання термінів "попередження від ООН", "міжнародне право", "міжнародний суд" підкреслює важливість дотримання міжнародних норм та втручання глобальних інституцій.

Фрази на зразок "сотні тисяч палестинців" та "цивільна інфраструктура" акцентують увагу на великих масштабах гуманітарної кризи та руйнувань.

Слова Антоніу Гутерріша акцентують на неприйнятності ситуації та наголошують на необхідності дотримання міжнародного права. Це підсилює важливість юридичного аспекту та впливу міжнародних рішень.

Опис голоду, очікування їжі дітьми підкреслюють гуманітарну катастрофу, що надає емоційного забарвлення новині.

Таким чином, суспільно-політична лексика в новині формує негативне ставлення до ситуації в Газі, підкреслює гуманітарну катастрофу та необхідність міжнародного втручання для дотримання прав людини та відновлення миру.

Висновки до 2 розділу

У даному розділі було проведено аналіз лексичного складу та використання мовних засобів в арабських новинах, присвячених палестинсько-ізраїльському конфлікту. Зроблено висновок, що лексичні особливості цих текстів відображають важливі аспекти культурного, політичного та ідентичного контексту арабського світу.

За результатами аналізу було виявлено, що використання певних термінів, фраз та мовних конструкцій в арабських новинах може відображати відношення до конфлікту, ставлення до сторін конфлікту, а також підтримку або критику певних політичних або соціальних позицій. Важливим виявляється також аспект перекладу та інтерпретації інформації, який впливає на сприйняття новинної інформації аудиторією.

Аналіз лексики у заголовках арабських новин на тему палестинсько-ізраїльського конфлікту дозволив зробити кілька важливих висновків. Перш за все, виявлено, що заголовки відіграють ключову роль у формуванні першого враження про статтю та привертають увагу читача. Вони мають стратегічне значення, оскільки повинні узгоджуватися з редакційною політикою та метою новинного звітування. Далі, аналіз лексики у заголовках свідчить про використання різних мовних засобів для передачі тону, емоційної забарвленості та підкреслення ключових аспектів конфлікту. Деякі заголовки можуть містити загострену лексику, що відображає конфліктну природу подій, тоді як інші можуть намагатися досягти більш об'єктивного підходу.

Крім того, аналіз дозволяє виявити пріоритетні теми, які акцентують увагу арабських медіа. Заголовки можуть виокремлювати важливі етапи розвитку конфлікту, акцентувати увагу на жертвах, політичних рішеннях, міжнародній реакції тощо. Зазначений аналіз є важливим етапом у розумінні специфіки

новинного мовлення та способів висвітлення палестинсько-ізраїльського конфлікту у арабських ЗМІ. Він допомагає краще розуміти, як використання конкретних слів та виразів в заголовках впливає на сприйняття подій та формування громадської думки.

ВИСНОВКИ

Арабські заголовки новин щодо палестино-ізраїльського конфлікту відображають емоційне напруження та складність ситуації на Близькому Сході. Ці заголовки часто мають сильне емоційне забарвлення та можуть викликати співчуття аудиторії до постраждалих. Вони відображають політичні позиції сторін конфлікту та специфічні аспекти ситуації. Заголовки також свідчать про спроби міжнародної спільноти вирішити конфлікт і шукають можливості для перемир'я та переговорів. Ізраїльські дії, такі як обмеження на поїздки і торгівлю, мають серйозні наслідки для палестинської економіки, що підтверджує необхідність пошуку мирного розв'язання. Заголовки також вказують на можливість розгортання конфлікту на інших територіях, таких як південний Ліван, що підкреслює важливість здійснення міжнародних зусиль для запобігання ескалації конфлікту.

Проаналізовано лексичну організацію арабських текстів ЗМІ та виявлено:

- 1) В арабських новинах використовуються специфічні терміни, які часто мають емоційно забарвлене значення та відображають вплив культурних, релігійних і політичних чинників на сприйняття конфлікту.
- 2) Деякі слова або вислови можуть бути вибрані з метою підкреслити певну точку зору або викликати певні емоції у читачів, що свідчить про упередженість або біас в мовленні.
- 3) Вживання певних слів або виразів може відображати етнічну або культурну приналежність авторів новин і їх аудиторії, що підкреслює важливість розуміння контексту і культурних відмінностей при аналізі мовлення.
- 4) Аналіз лексичних особливостей арабських новин також може розкрити вплив політичних факторів на мовленнєву стратегію, зокрема у виборі

слів та їх використанні для формування певних переконань або підтримки певних політичних поглядів.

5) Порівняння лексичних особливостей новин за різні періоди може виявити динаміку зміни мовленнєвих стратегій у зв'язку з еволюцією ситуації в конфлікті та зміною політичного контексту.

Отже, аналіз лексичних особливостей арабських новин про палестинсько-ізраїльський конфлікт дозволяє краще зрозуміти специфіку мовленнєвого простору даної тематики та його вплив на формування громадської думки та сприйняття подій у контексті конфлікту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Примак Т.О. PR для менеджерів і маркетологів. Київ : Центр Учбової літератури, 2013.
2. Городенко, Л. Інтернет-медіа як новий вид ЗМІ. Інформаційне суспільство. Шлях України. 2004. С. 194-200.
3. Крейг Р. Інтернет-журналістика : робота журналіста та редактора у нових ЗМІ. Київ : Києво-Могилянська академія, 2007. 324 с
4. Bell A. The Language of News Media. Allan Bell. Oxford: Blackwell, 1991. – 277 p.
5. Cohen S. The Manufacturing of News: Social Problems, Deviance and the Mass Media. S. Cohen. London: Constable, 1973. – 383 p
6. Gerbner G. Mass Media Policies in Changing Cultures . G. Gerbner. New York: Wiley, 1977. 291 p.
7. Graber D.A. Processing the News: How People Tame the Information Tide. D.A. Graber. New York: Longman, 1984. – 241 p
8. Баранник Д.Х. Актуальні проблеми дослідження мови масової інформації. Д.Х. Баранник . Мовознавство с. 13-17.
9. Захарченко А. Арабсько-ізраїльський конфлікт: проблеми врегулювання на сучасному етапі. Одеса: Фенікс, 2009. 240 с.;
10. Мак-Квейл, Д. Теорія масової комунікації. Деніс Мак-Квейл. Львів: Літопис, 2010; с. 301- 328.

11. Zeitzoff T. Using Social Media to Measure Conflict Dynamics: An Application to the 2008-2009 Gaza Conflict. *Journal of Conflict Resolution*. 2011. № 55(6). pp. 938-969
12. Paul M. A. Linebarger Psychological Warfare. Article in *Political Science Quarterly* Vol. 70, No. 3 (Sep., 1955), pp. 450-452
13. Anderson B. I. C. *Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. London: 1983.
14. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2023/12/13>
15. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2023/12/13>
16. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2023/12/25>
17. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2024/01/01>
18. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2024/01/14>
19. <https://www.alarabiya.net/aswaq/economy/2024/03/01>
20. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2024/05/08>
21. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2023/11/11>
22. <https://www.aljazeera.net/news/2024/5/27>
23. <https://www.aljazeera.net/news/2024/5/27>
24. <https://www.aljazeera.net/news/2024/5/25>
25. <https://www.alarabiya.net/arab-and-world/2024/05/29>